

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता परीक्षा

मुंबई, बुधवार, दिनांक १९ जुलै २००६
[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]
(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक २

भारतीय वन अधिनियम (१९२७ चे १६ वे) इ. वरील प्रश्नपत्रिका
(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.—(१) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण त्या प्रश्नाच्या समासात निर्देशित केलेले आहेत.
(२) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
(३) संबंधित अधिनियम, कलमे, नियम उत्तरात नमूद करावी.

	गुण
१. खालीलपैकी कोणत्याही सहामधील फरक स्पष्ट करा :—	३०
(अ) हक्क आणि सवलत	
(ब) वन्य प्राणी जीवन आणि वन्य जनावर	
(क) प्राणी आणि पकडलेला प्राणी	
(ड) मृगया आणि प्राण्याच्या वस्तू	
(ई) प्राथमिक गुन्हे अहवाल आणि प्रथम सूचना अहवाल	
(फ) सर्कस आणि प्राणी संग्रहालय	
(ग) ग्राम वन आणि वन ग्राम.	
२. खालीलपैकी कोणत्याही सहावर टिपणी लिहा :—	३०
(अ) वन्य प्राणी निवारा केंद्र (Rescue Centre)	
(ब) लघु वन उपज	
(क) वृक्ष अधिकारी	
(ड) संरक्षित क्षेत्र	
(ई) टॅक्सी डर्मी	
(फ) वन जमाबंदी अधिकारी	
(ग) केन्द्रीय प्राणी संग्रहालय प्राधिकरण.	
३. वन्य प्राणी जीवन संरक्षण सुधारणा अधिनियम, २००२ अंतर्गत कोणत्या अनुसूचित खालील प्राणी मोडतात :—	३०
(अ) काळवीट	(फ) सर्प गरुड
(ब) तडस	(ग) गिधाड
(क) चिंकारा	(ह) कावळा
(ड) रानडुक्कर	(च) भेकर
(ई) ढोल	(छ) कुथ.
४. (अ) कोणत्याही दहा अनुसूचित वृक्षांची नावे त्यांचे शास्त्रीय नावांसह लिहा.	२०
(ब) वाहतूक परवानापासून मुक्त केलेल्या कोणत्याही चार वृक्ष प्रजातींची नावे लिहा.	१०

५. भारतीय वन अधिनियम अंतर्गत खालील कलमातील महत्त्वाचे मुद्दे लिहा (कोणतेही सहा) :- ३०

(अ) कलम ४	(ड) कलम ६१अ
(ब) कलम २९	(ई) कलम ६८
(क) कलम ३५	(फ) कलम ७२.

६. खालील परिस्थिती उद्भवल्यास आपण काय कार्यवाही कराल (कोणतेही तीन) :- ३०

- (अ) महानगरपालिका हद्दीतून सागवान झाड तोडून त्याचा लाकूड विना परवाना वाहतूक होत असताना हद्दीबाहेर वन नाक्यावर पकडण्यात आला.
- (ब) चंदन वाहतूक करताना एक जीप पकडण्यात आली. चौकशीअंती असे निदर्शनास आले की सदर चंदन वृक्ष मालकी क्षेत्रातून अवैधरित्या तोडले होते.
- (क) एक आदिवासी त्यांचे शेतावरील बाबूलचे वृक्ष तोडून लाकूड विकतो.
- (ड) एक शेतकरी अभयारण्य क्षेत्रापासून १० कि.मी.चे आत त्यांचे शेतात रानडुक्कर मारतो.

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

EXAMINATION OF FOREST OFFICERS

MUMBAI, WEDNESDAY, 19TH JULY 2006

[TIME—2-30 P.M TO 5-30 P.M.]

(Full Marks—150)

PAPER II

PAPER ON THE INDIAN FOREST ACT (XVI OF 1927) ETC.

(Without Books)

- N.B.*—(1) The marks for each question are indicated in the margin.
 (2) Answer any *five* questions.
 (3) Quote relevant Acts and Sections and Rules.

	Marks
1. Distinguish between any <i>six</i> of the following :—	30
(a) Right and Concession	
(b) Wildlife and Wild animal	
(c) Animal and Captive animal	
(d) Trophy and Animal article	
(e) Preliminary Offence Report and First Information Report	
(f) Circus and Zoo	
(g) Village Forest and Forest Village.	
2. Write short notes on any <i>six</i> of the following :—	30
(a) Rescue Centre	
(b) Minor Forest Produce	
(c) Tree Officer	
(d) Protected Areas	
(e) Taxidermy	
(f) Forest Settlement Officer	
(g) Central Zoo Authority.	
3. Allot the following wild animals to concerned schedules under Wildlife (Protection) Amendment Act, 2002 :—	30
(a) Blackbuck	(f) Serpent eagle
(b) Hyena	(g) Vulture
(c) Chinkara	(h) Common crow
(d) Wild pig	(i) Mouse deer
(e) Wild dog	(j) Kuth.
4. (a) Name 10 Scheduled Trees with their botanical names.	20
(b) Name 4 tree species which are exempted from Transit permit.	10

5. Explain the matter dealt within any *six* of the following sections of the Indian Forest Act, 1927 :— 30
(a) Section 4	(d) Section 61A
(b) Section 29	(e) Section 68
(c) Section 35	(f) Section 72.
6. How will you deal with the following situations (any *three*) :— 30
- (a) Teak wood cut from within a Corporation area is transported without Transit Pass and caught in a Forest Naka outside Corporation Limits.
 - (b) A Jeep carrying Sandalwood without T.P. is caught and it is learnt that the Sandalwood tree was felled illegally on private land.
 - (c) A tribal fells a Babool tree on his private land and sells its wood.
 - (d) A farmer kills a wild boar within a distance of 10 km. from a sanctuary in his farm.
-